

Sammanfattning av lodjursinventeringen i Värmland 2020/2021

I mörker
är alla katter
grå.

Om sammanfattningen

- Det här är en översikt över resultaten från lodjursinventeringen i Värmlands län vintern 2020-2021.
- Syftet med sammanfattningen är att ge en bild av lodjursläget i länet från den gångna vintern och att visa var du själv kan hitta mer information.
- Syftet är också att ge ett underlag för dialog med dig som lever och verkar i Värmland och som är berörd av lodjur på något sätt.
- Kontakta oss gärna med din egen bedömning av lodjursförekomsten där du bor! Maila oss på vilt.varmland@lansstyrelsen.se.

En del av en adaptiv förvaltning

Övervakningen av lodjursstammen, det vill säga inventering av stammens storlek är en avgörande del i lodjursförvaltningen.

Om inventering

- Syftet med att inventera lodjur är att övervaka stammens storlek, utbredning och hur stammen utvecklas över tid.
- Inventeringsresultaten ligger till grund för beslut i förvaltningen, t ex licensjakt och hur stor tilldelningen kan vara.
- Länsstyrelsen ansvarar för lodjursinventeringen som genomförs varje vinter mellan 1 oktober och 28 (29) februari.
- Inventeringsarbetet utförs av myndighetens personal genom systematisk avsökning av länet och med stor hjälp av Jägareförbundets och allmänhetens rapportering av lodjursobservationer samt viltkameror.

Inventering med viltkameror

- Länsstyrelsen använder övervakningskameror för att inventera rovdjur, främst lodjur och järv.
- Viltkameror har blivit ett allt viktigare verktyg för inventeringen för att säkerställa tillförlitliga inventeringsresultat oavsett snötillgång.
- Sedan maj 2018 är det också möjligt för privatpersoner att sätta upp viltkameror. Om du vill dela med dig av dina lodjursbilder kan det vara ett viktigt bidrag till inventeringsarbetet.
- Länsstyrelsen Värmland är sedan 2017 delaktig i det svensk-norska forskningsprojektet Scandcam. Projektets syfte är att utveckla en effektiv metodik för inventering med hjälp av viltkameror.

Vad är det vi räknar?

- Lodjurspopulationens storlek beräknas utifrån antal familjegrupper som kan dokumenteras under säsongen. En familjegrupp består av ett hondjur med årsungar och motsvarar en föryngring.
- Dokumentationen utgörs av kvalitetssäkrade observationer i form av spår, synobservationer, foto, film och döda ungar.
- Ensamma lodjur finns med i beräkningen genom den omräkningsfaktor som används vid uppskattningen av den totala beståndsstorleken.
- Resultatet är ett bruttotal för hela vinterperioden. Lodjur som dött under inventeringsperioden är således också medräknade.

Hur vet vi att vi inte räknar samma familjegrupp flera gånger?

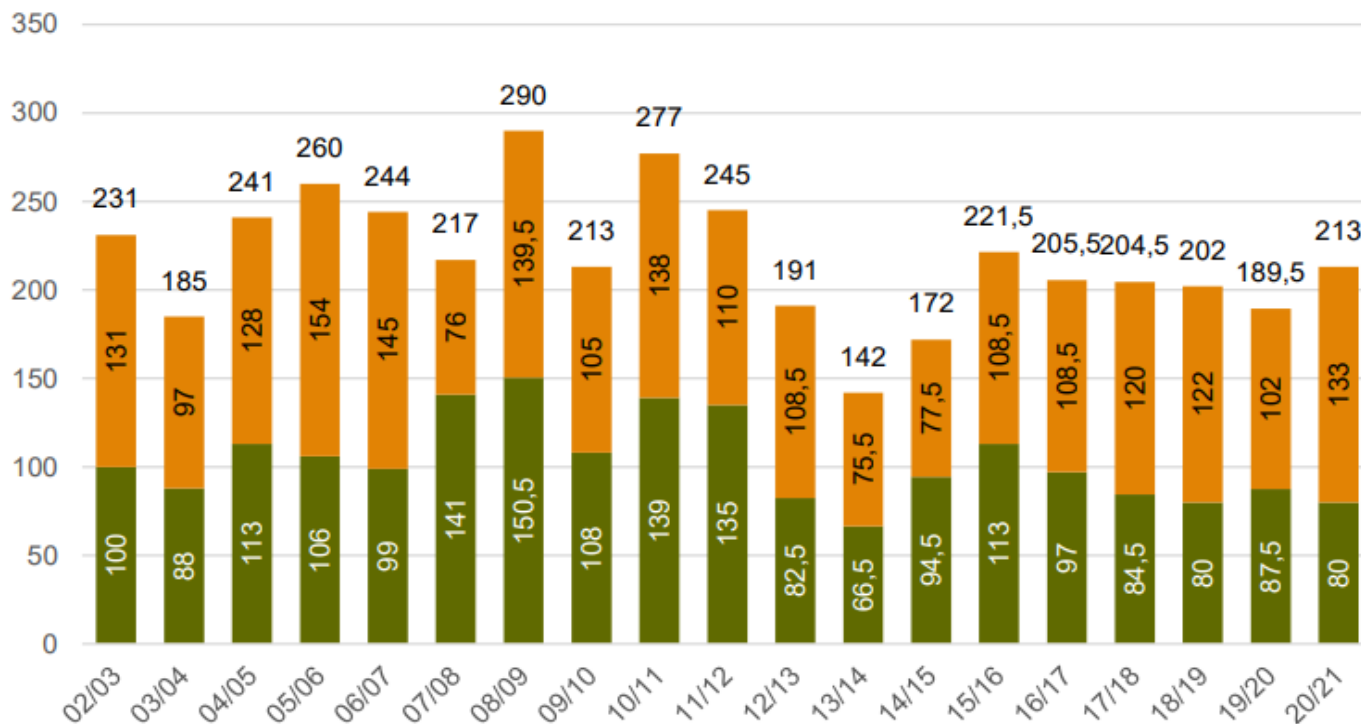
- Spårningar av familjegrupper grupperas ihop eller särskiljs med hjälp av avståndskriterier. Kriterierna är olika beroende på hur nära varandra i tid och avstånd spåren bedöms vara gjorda.
- Avståndskriterierna är baserade på studier av sändarförsedda lodjurs hemområden och varierar mellan områden med hög och låg bytestäthet. Lästips om avståndskriterier finns på näst sista sidan!
- För ett så rättvisande resultat som möjligt är det bra med många observationer från varje familjegrupp. Därför är det värdefullt att få in många observationer om lodjursspår från både allmänheten och viltkameror.

← Är de här spåren från samma lodjursfamilj? →

Hur går det för lodjuren?

Antal familjegrupper i Sverige per inventeringsperiod 2002/2003 – 2020/2021.

Grön del av staplarna visar antal familjegrupper som berör samebyar,
orange del visar antal som ej berör samebyar.

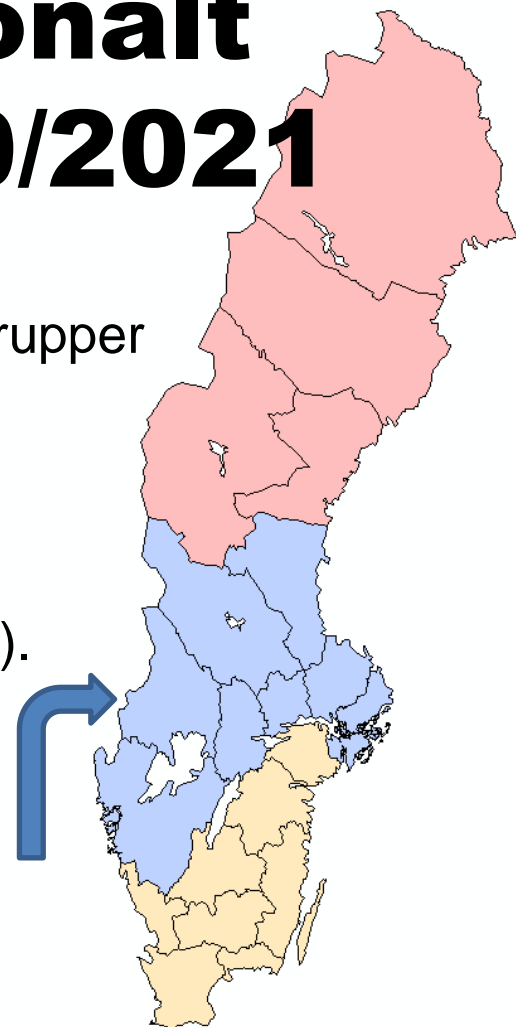

Nationellt och regionalt resultat vintern 2020/2021

Under den gångna vintern konstaterades **213** familjegrupper av lodjur i Sverige.

Av dessa familjegrupper fanns **84** i mellersta rovdjursförvaltningsområdet (blå län på kartan).

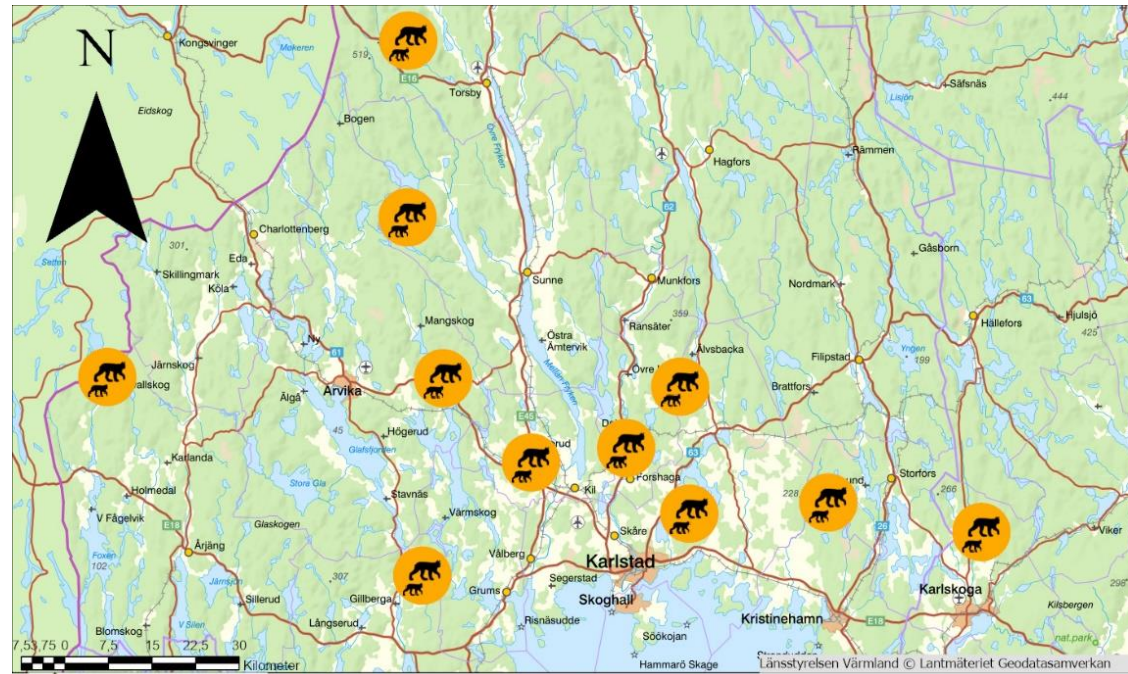
Av dessa fanns i sin tur **10,8** familjegrupper i Värmland.

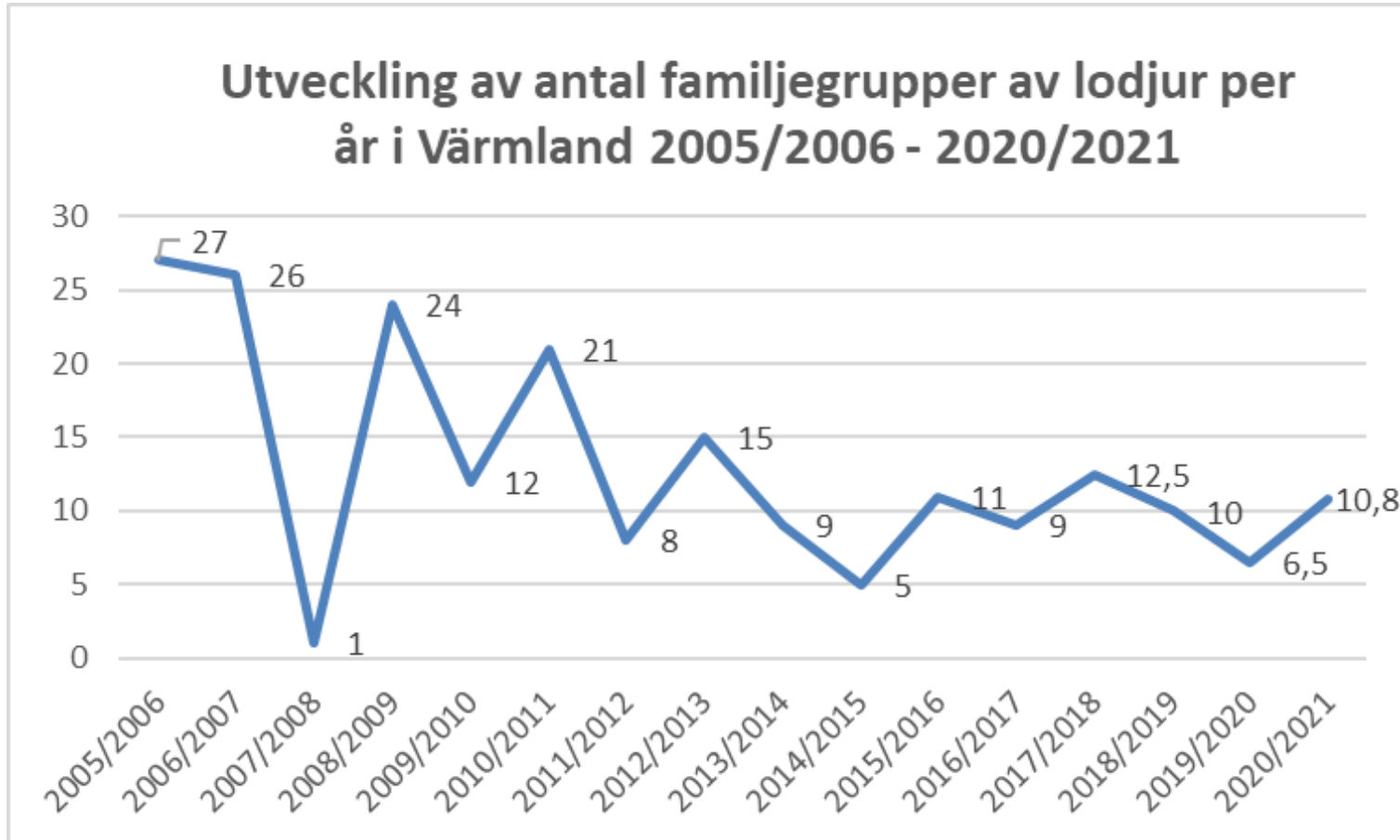
Decimalerna finns för att familjegrupper som berör flera län/länder fördelas mellan dessa i resultaten.

Var hittades familjegrupperna i vintras?

- Symbolerna i kartan är schematiska och motsvarar inte familjegruppernas hemområdesstorlek eller utbredning.
- Familjegrupper som berör flera län delas upp mellan länen i resultatet, t ex familjegruppen längst österut på kartan.

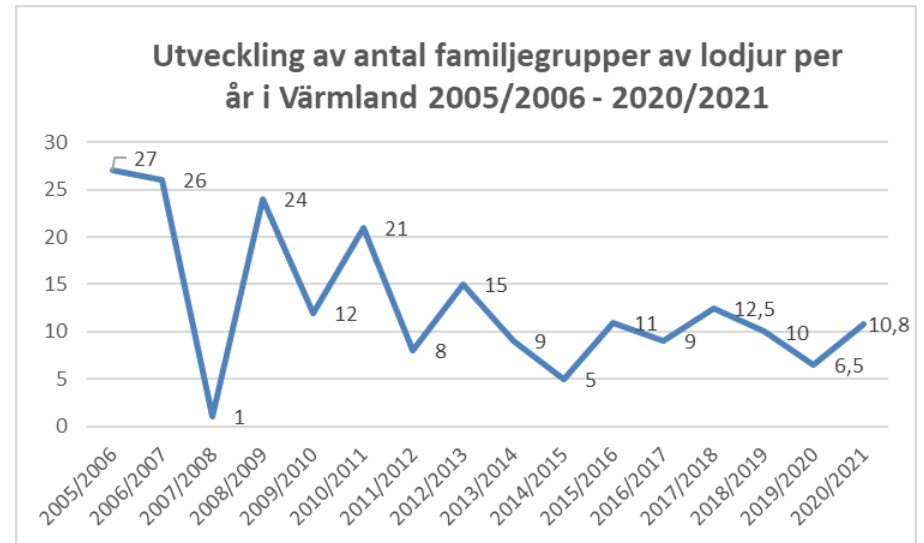

Hur ser det ut i Värmland?

Inventeringsförhållanden påverkar resultatet

- Tillgången till spårnö har varierat mellan åren, vilket kan ge en stor mellanårsvariation i inventeringsresultaten.
- Förhoppningsvis kan sådana variationer i resultaten minskas genom ett utvecklat arbete med viltkameror.

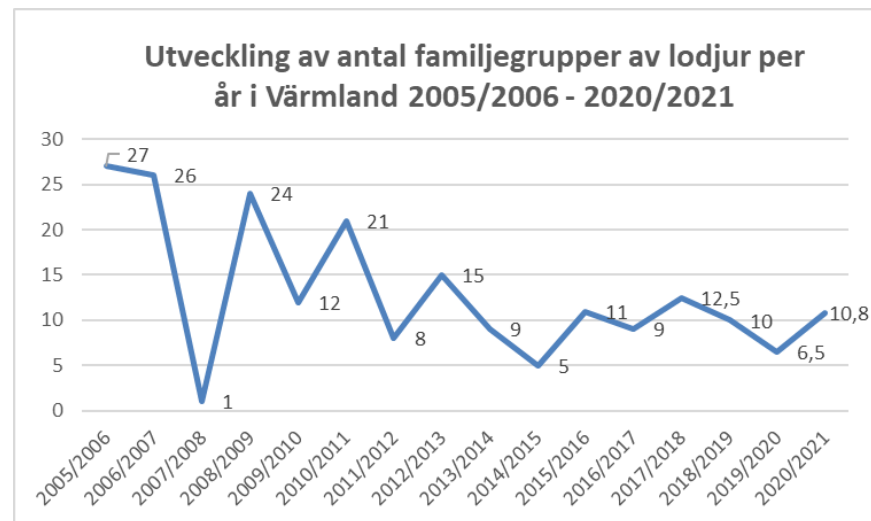

I södra Värmland finns förutsättningar för en tätare lodjursstam eftersom tillgången på rådjur är bättre där än i norr. I söder är det dock vanligtvis svårare att inventera på grund av brist på spårnö. Tur att det finns viltkameror!

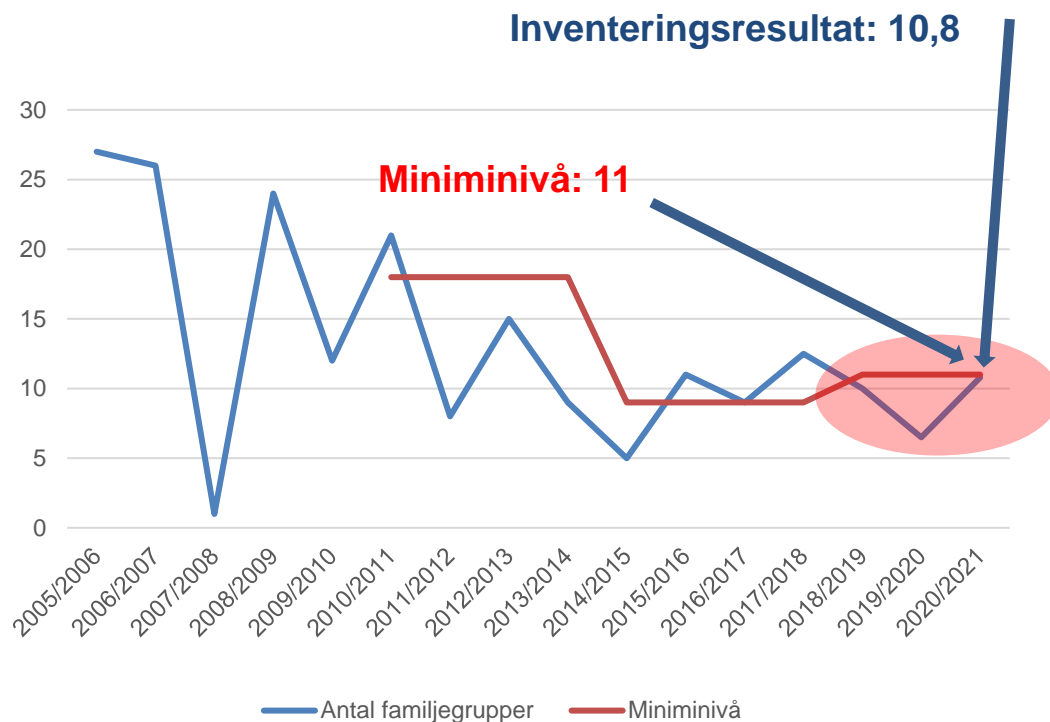
Lodjurens viktigaste föda påverkar stammen

- Stammens storlek i länet har minskat över tid, men tenderar nu att plana ut.
- Storleken på lodjurspopulationen i länet styrs mestadels av upp- och nedgångar i rådjursstammen. Utbredningen påverkas därför också av rådjursstammens utbredning.
- Lodjursstammen i länet förväntas kunna ligga stabilt framöver då rådjursstammen inte förväntas kunna nå samma nivåer som under perioden mellan det stora utbrottet av rävskaab och vargstammens återetablering.

Vad innebär inventeringsresultatet för förvaltningen?

- Diagrammet visar utveckling av antal familjegrupper av lodjur per år i Värmland 2005/2006 - 2020/2021 i relation till den regionala miniminivån.
- Antalet för yngningar i vintras (10,8) ligger strax under miniminivån för länet (11), se rosa markering.
- VFD har beslutat om ett förvaltningsmål på 12 årliga för yngningar.

Vad händer härnäst?

- Den 1 oktober 2021 började en ny inventeringssäsong för lodjur.
- Dina observationer är en värdefull del i inventeringsarbetet.
- Var gärna med och bidra till ett så bra underlag som möjligt för bedömningen av lodjursbeståndet i Värmland!
- Lättast är att använda Skandobs, en e-tjänst där du kan rapportera observationer av stora rovdjur.

[Skandobs webbplats](#)

[En liten film om Skandobs](#)

[Skandobsappen för iPhone](#)

[Skandobsappen för Android](#)

För dig som vill ha mer

Inventeringsresultat på skandinavisk, nationell och länsnivå:

[Inventering av lodjur 2021, Rovdata m fl,](#)

Länsstyrelsen Värmland om viltförvaltning:

[Jakt och vilt](#)

[Regional förvaltningsplan för stora rovdjur](#)

Naturvårdsverket om inventering och rovdjursförvaltning

[Inventering av rovdjur](#)

[Så genomförs rovdjursförvaltningen](#)

[Avståndskriterier](#)

SLU om inventering

[Inventering av stora rovdjur](#)

[Bok om spår och spårning av stora rovdjur](#)

Tips!

Alla observationer och DNA-prover som Länsstyrelsen registrerar för stora rovdjur hittar du här:

www.rovbase.se

Och du, titta gärna in på forskningsprojektet Scandcams webbplats. Där finns mycket vilt fångat på bild att se!

<https://viltkamera.nina.no/>

Följ gärna viltförvaltningen i Värmland på sociala medier

@Viltförvaltning Värmland

@viltforvaltning_varmland

